

Nr 86.

Av herr **Clemedtson**, om utsträckt rätt till användande av s. k. valedelsförsändelse vid vissa kommunala val.

I § 1 av Lag 30 juni 1920 om rätt för vissa väljare att utan inställelse inför valförrättaren avgiva valedel vid vissa kommunala val samt om behandlingen av valedelsförsändelse angivas, vilka väljare som på grund av hindrande yrke eller tjänst få begagna sig av s. k. valedelsförsändelse. Det jämförelsevis stora antal, som begagna sig av detta röstsätt, visar huru önskvärt det var, att dessa bestämmelser kommo till, när den förut brukade fullmaktsröstningen avskaffades.

Men behov att låta lagen få ett större verkningsområde föreligger. Det synes mig nämligen icke vara riktigt, att en kroppslig, kanske tillfällig, sjukdom, skall ställa oförvitliga medborgare utanför möjligheten att med sin röst inverka på samhällets angelägenheter. Vidare synes det mig kunna starkt motiveras, att rätt att använda valedelsförsändelse bör tillkomma maka till av yrke eller tjänst hindrad, ty oftast torde hindret för henne att personligen infinna sig vara lika stort som den av yrke eller tjänst hindrade. Antagligen skulle bestämmelsen i lagens 3 § i alla fall lägga hinder i vägen för en eller annan av dem, som här avses, att begagna sig av den ifrågavarande fördelen, men den omständigheten, att så eventuellt skulle bliva fallet, synes mig icke vara giltigt skäl förmena rätten åt dem, som kunna tillgodogöra sig samma.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställes vördsamt,

att § 1 i Lag 30 juni 1920 om rätt för vissa väljare att utan inställelse inför valförrättare avgiva valedel vid vissa *kommunala* val samt om behandling av valedelsförsändelse måtte erhålla följande ändrade lydelse:

Vid val — — — — —
 — — — — — äger rum.

Hindret — — — — —
 — — — — — stadgas.

Den rätt, nu är sagd, tillkommer:

- 1:o) den — — — — — militärtjänst;
- 2:o) den — — — — — fartyg;
- 3:o) den — — — — — konsulat;
- 4:o) den — — — — — fyrväsendet;

5:o) den som på grund av kroppslig sjukdom eller svaghet ej utan våda kan vid valtillfället sig inställa.

Rätt att, efter vad ovan sägs, utan inställelse inför valför rättare avgiva valsedel genom försändelse tillkommer jämväl äkta maka till den, som enligt denna § äger rätt avgiva valsedel genom försändelse, där vid försändelsens anordnande för maken och vid tiden därför kan tagas för visst, att makens hinder gör det omöjligt eller vållar avsevärd svårighet även för henne att vid valtillfället sig inställa;

att konstitutionsutskottet ville formulera och för riksdagen föreslå de ändringar i lagens text, som vid bifall till min hemställen erfordras.

Stockholm den 22 januari 1925.

J. Clemetson.